

Werkvoorschrift diergezondheidscertificering van levende varkens

Code: K-LV-VRKIU-01 Versie: 14

Ingangsdatum: 17-05-2024

Versie	Datum	Wijziging ten opzichte van vorige versie
12	01-01-2024	Titel aangepast, begrippenlijst: alle begrippen die ook in de ALDIU staan eruit gehaald en verwijzing naar ALDIU toegevoegd, verzamelverklaring toegevoegd, controle verblijfsduur toegevoegd, I&R eruit gehaald en verwijzing naar informatiedocument toegevoegd, klopmerkverbod miv 1-1-2024 verwerkt, bijlagen 2a en 2b titel aangepast en export vervangen door verplaatsing, houdersverklaring niet bestemd voor de slacht spermadonor en R&O toegevoegd, hobbyvarkens verduidelijkt, invulvoorbeelden vernieuwd, bijlage 7 schema afvoermogelijkheden toegevoegd, bijlage 9 overzicht van voor varkens relevante in de lijst opgenomen ziekten toegevoegd. Linkjes die niet meer functioneerde aangepast.
13	24-01-2024	Herstel fout in bijlage 4 – Laboratoria toegevoegd/aangepast
14	16-05-2024	Bijlagen 3a en 3b aangepast naar nieuwste versie, bijlage 4 verwijderd ivm niet langer relevant, houdersverklaring niet bestemd voor de slacht aangepast ivm spermadonor niet langer relevant

Inhoudsopgave

1	Onderwerp	3
2	Wet- en regelgeving	3
2.1	EU-Regelgeving	3
2.2	Nationale wetgeving	3
2.3	Beleidsregels.....	4
3	Begrippen en definities	4
4	Benodigheden	5
5	Werkwijze	5
5.1	Vorbereiding.....	5
5.2	Aankomst	5
5.3	DOM controle	6
5.4	Certificering	9
5.5	Vertrek.....	9

6	Registratie en archivering	9
6.1	Registratie	9
6.2	Archivering	9
6.3	Toelichting op Afwijken van Voorschrift (TAV)	10
7	Interventies	10
7.1	Corrigerende interventies	10
7.2	Sanctionerende interventies	10
8	Arbo, milieu en veiligheid	10
8.1	Veiligheidsbeleid biologische agentia	10
9	Bijlagen	11
9.1	Bijlage 1 - Certificeringseisen m.b.t. Ziekte van Aujeszky	11
9.2	Bijlage 2a – Houdersverklaring varkens niet bestemd voor de slacht	11
9.3	Bijlage 2b – Houdersverklaring varkens bestemd voor de slacht	11
9.4	Bijlage 3a – Voorbeeld deel II TRACESNT certificaat POR-INTRA-X Varkens niet bestemd voor de slacht	11
9.5	Bijlage 3b – Voorbeeld deel II TRACESNT certificaat POR-INTRA-Y Varkens bestemd voor de slacht	11
9.6	Bijlage 4 - Hobbyhouders	11
9.7	Bijlage 5 – Laden, lossen, verzamelen en overladen van levende varkens	11
9.8	Bijlage 6 - Schema afvoermogelijkheden varkens vanaf een veehouderij in Nederland ..	11
9.9	Bijlage 7 – Achtergrondinformatie certificering varkens	11
9.10	Bijlage 8 - Overzicht van de in deel II van het diergezondheidscertificaat genoemde in de lijst opgenomen dierziekten	11

1 Onderwerp

Dit is een werkvoorschrift voor de Officiële Dierenarts (OD) ten behoeve van de diergezondheidscertificering van levende varkens vanuit Nederland naar EU-lidstaten en exportcertificering naar derde landen.

Hierin staat specifieke informatie ten behoeve van de certificering van levende varkens vanuit Nederland naar EU-lidstaten en derde landen. Dit werkvoorschrift is een aanvulling op werkvoorschrift [K-LV-WLZVL-01](#) en procedure [K-LV-ALDIU-01](#) en de [EXA-01](#) waarin algemene informatie over de certificering van levende dieren is te vinden.

2 Wet- en regelgeving

2.1 EU-Regelgeving

- VERORDENING (EU) 2016/429 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid („diergezondheidswetgeving“)
- UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2018/1882 VAN DE COMMISSIE van 3 december 2018 betreffende de toepassing, op de categorieën in de lijst opgenomen ziekten, van bepaalde regels voor de preventie en bestrijding van ziekten en tot vaststelling van een lijst van soorten en groepen soorten die een aanzienlijk risico vormen in verband met de verspreiding van die ziekte
- GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) 2019/2035 VAN DE COMMISSIE van 28 juni 2019 tot aanvulling van Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft regels voor inrichtingen waar landdieren worden gehouden en broederijen, alsmede voor de traceerbaarheid van bepaalde gehouden landdieren en broedeieren
- GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) 2020/688 VAN DE COMMISSIE van 17 december 2019 tot aanvulling van Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de diergezondheidsvoorschriften voor verplaatsingen binnen de Unie van landdieren en broedeieren
- UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2021/620 van de Commissie van 15 april 2021 tot vaststelling van bepalingen ter uitvoering van Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de goedkeuring van de ziektevrije en non-vaccinatiestatus van bepaalde lidstaten of zones of compartimenten daarvan ten aanzien van bepaalde in de lijst opgenomen ziekten en de goedkeuring van uitroeiingsprogramma's voor die in de lijst opgenomen ziekten

2.2 Nationale wetgeving

- Zie [K-LV-ALDIU-01](#)

2.3 Beleidsregels

- Zie [K-LV-ALDIU-01](#)

3 Begrippen en definities

Naast de begrippen en definities zoals deze zijn opgesomd in [K-LV-ALDIU-01](#), zijn tevens van toepassing:

Begrip	Definitie
Blokperiode	Tijdseenheid, die begint vanaf het tijdstip dat is aangegeven als starttijd van een blokperiode bij de melding.
Maximaal toelaatbare blokperiodes varkens	<ul style="list-style-type: none">- 6 dagen voor afvoer binnen NL- 14 dagen voor alléén verplaatsingen naar andere lidstaten en/of derde landen- 6 dagen voor combinatie verplaatsingen naar andere lidstaten/derde landen en afvoer binnen Nederland
Eerste verzameling op verzamelcentrum	Eerste aanvoer van varkens op een verzamelcentrum, nadat dit is ontvolkt, gereinigd en ontsmet en waarbij in de voorzieningen waar hoefdieren worden gehouden een gepaste sanitaire leegstand is ingelast. In geval op een verzamelcentrum met meer dan één epidemiologische eenheid varkens worden aangevoerd: eerste aanvoer van varkens op een epidemiologische eenheid nadat deze is ontvolkt, gereinigd en ontsmet en waarbij in de voorzieningen waar hoefdieren worden gehouden een gepaste sanitaire leegstand is ingelast.
Hobbyhouder	Een hobbybedrijf met RE-status. Heeft maximaal 4 varkens (ongespeende biggen tellen niet mee)
Koppel	Een groep varkens die in dezelfde leeftijdsgroep vallen op de houderij en die een gelijke herkomst hebben. Met andere woorden: dieren met een gelijkaardig gewicht die bij elkaar in één afdeling zijn gehouden en die allemaal afkomstig zijn van hetzelfde geboortebedrijf.
KVP	Klassieke varkenspest
PRRSv	Abortus blauw-virus
Varken	Een in de lijst in bijlage III bij Verordening (EU) 2016/429 opgenomen dier dat behoort tot de hoefdiersoorten in de familie Suidae

Varken niet bestemd voor de slacht	Alle varkens die niet (rechtstreeks of via een erkend verzamelcentrum) naar een slachthuis worden geleid om daar te worden geslacht
Varken bestemd voor de slacht	Varken, bestemd om hetzij rechtstreeks hetzij via een erkend verzamelcentrum naar een slachthuis, erkend voor de betreffende diersoort in binnen- of buitenland, te worden geleid om daar te worden geslacht.

4 Benodigheden

Zie [K-LV-ALDIU-01](#)

5 Werkwijze

De OD voert de certificeringswerkzaamheden uit op een veehouderij (dit is een geregistreerd bedrijf, het registratienummer is het UBN), op een erkend verzamelcentrum of op overige erkende bedrijven.

De werkzaamheden van de OD kunnen op de volgende wijze worden ingedeeld:

- 5.1 Voorbereiding
- 5.2 Aankomst
- 5.3 DOM controle
 - 5.3.1 Controle vervoermiddel/transportmiddel
 - 5.3.2 Fysieke controle (klinisch onderzoek en overeenstemmingscontrole)
- 5.4 Certificering
- 5.5 Vertrek

Per onderdeel zal, indien van toepassing, worden aangegeven, waar de specifieke aandachtspunten voor het certificeren van varkens liggen, in aanvulling op hetgeen beschreven is in procedure [K-LV-ALDIU-01](#).

5.1 Voorbereiding

Zie [K-LV-ALDIU-01](#).

5.2 Aankomst

Zie [K-LV-ALDIU-01](#) en hygiëneprotocol ([V&I01-L&N](#)) [Hygiëneprotocol evenhoevigen en/of pluimvee](#).

5.3 DOM controle

Zie [K-LV-ALDIU-01](#), [K-LV-WLZVL-01](#), [K-LV-WLZVL-01b12](#) en [K-LV-WLZVL-01b21](#).

Een deel van de DOM controle wordt beschreven onder 5.4 Certificering.

5.3.1 Documentencontrole

De OD controleert:

- Dat, in geval van certificering op een verzamelcentrum, voor alle dieren een volledig ingevulde houdersverklaring aanwezig is (zie Bijlage 2b). Indien op een verzamelcentrum gecertificeerd wordt, kan worden volstaan met een verklaring van de exploitant van het verzamelcentrum.
- Dat bij de certificering van hobbyvarkens is voldaan aan de eisen uit Bijlage 5.
- Dat wordt voldaan aan de minimale en/of maximale toegestane verblijfsduur van varkens, zoals vermeld in de volgende tabel:

Tabel 1: Overzicht verblijfsduur varkens

<i>Categorie</i>	<i>Maximale verblijfsduur verzamelcentrum</i>	<i>Minimale verblijfsduur laatste veehouderij</i>
Varkens bestemd voor de slacht (NL)	6 dgn.	n.v.t.
Varkens bestemd voor EU of derde landen	14 dgn.	30 dagen of sinds de geboorte

Indien op een ander UBN dan het UBN waar de dieren zijn geboren wordt gecertificeerd, wordt bij twijfel in I&R gecontroleerd hoe lang de dieren op de plaats van vertrek aanwezig waren.

- Dat in geval van varkens niet bestemd voor de slacht, tenminste de laatste 30 dagen vóór vertrek van herkomstbedrijf, er geen dieren zijn aangevoerd uit derde landen;
- Dat in het geval van doorvoer van varkens uit een lidstaat naar een andere lidstaat (niet zijnde Nederland) op het verzamelcentrum in Nederland (zijnde het verzamelcentrum in land van doorvoer) er ten aanzien van de transporttijd van de oorspronkelijke partij gerekend wordt vanaf de eerste tijd van opladen in lidstaat van herkomst;
- Wat de Aujeszky-status is van de lidstaat van bestemming indien het varkens betreft die niet bestemd zijn voor de slacht, zie bijlage 1;
- In het geval van een bestemming in een derde land, dat de benodigde extra documenten aanwezig zijn (zie de specifieke derde landeninstructies). In dit geval worden de dieren voor het stuk wat zij door de EU reizen minimaal gecertificeerd middels het POR-INTRA-Y certificaat (varkens bestemd voor de slacht) waarbij de status van het land van uitvoer wordt aangehouden.

5.3.2 Controle vervoermiddel/transportmiddel

Zie [K-LV-ALDIU-01](#), [K-LV-WLZVL-01](#) en [K-LV-WLZVL-01b12](#).

5.3.3 Fysieke controle (klinische onderzoek)

Zie [K-LV-ALDIU-01](#), [K-LV-WLZVL-01](#), [K-LV-WLZVL-01b12](#) en [K-LV-WLZVL-01b21](#).

De OD controleert:

- Dat de varkens correct zijn gemerkt. Klik [hier](#) om naar het informatiedocument te gaan.

Let op: Indien certificering plaats vindt op een ander UBN (niet zijnde een verzamelcentrum) dan het UBN waar de dieren zijn geboren wordt tot 10% verlies van het conventionele gele merk (het wettelijk identificatiemiddel, beter bekend als "biggenblik" of "geboortemerk") geaccepteerd, op voorwaarde dat de herkomst van de varkens is te herleiden op basis van de oormerken van de andere dieren in de koppel. In BOX I.30 wordt in dit geval het totale aantal varkens vermeld met het UBN van het conventionele merk dat deze dieren in het oor hadden moeten hebben. Voorbeeld: er zijn 400 dieren in de zending waarvan 2 dieren geen merk in het oor hebben en 398 dieren hebben een geel conventioneel merk in het oor met daarop UBN 12345. In BOX I.30 wordt aangegeven dat er 400 dieren zijn met UBN 12345.

Indien er meer dan 10% verlies is van het conventionele gele merk, op voorwaarde dat de herkomst van de varkens is te herleiden op basis van de oormerken van de andere dieren in de koppel, wordt geaccepteerd dat al deze varkens zijn gemerkt met een wit gebruiksmerk of slachtblik met daarop het UBN waar de certificering plaatsvindt.

Varkens, bestemd voor de slacht, die worden aangevoerd op een verzamelcentrum moeten op basis van de Regeling houders van dieren, artikel 5b.30 naast het conventionele gele oormerk ook altijd voorzien zijn van een slachtblik of gebruiksmerk.

Voor de varkens die zijn aangevoerd op een verzamelcentrum en waarbij het conventionele gele merk ontbreekt wordt het UBN van het slachtblik of gebruiksmerk genoteerd in BOX. I.30.

Varkens, niet bestemd voor de slacht, die zijn aangevoerd op een verzamelcentrum zonder conventioneel geel merk en zonder gebruiksmerk en die niet herleidbaar zijn tot een koppel worden geweigerd voor certificering. Omdat de tracersing niet meer mogelijk is, is achteraf hermerken ook niet mogelijk. Deze dieren kunnen, omdat de informatie over de voedselketen door een niet sluitende tracersing ook niet bekend is, uitsluitend worden geëuthanaseerd.

In deel I van het certificaat wordt door de OD gecontroleerd of in BOX I.30, identificatie, de UBNs met desbetreffende aantal varkens correct is genoteerd en zo nodig wordt dit door de OD aangepast.

De hierboven omschreven werkwijze is met LNV afgestemd. Deze werkwijze wordt geaccepteerd totdat de Regeling houders van dieren, artikel 5b.11 eerste lid is aangepast en het mogelijk wordt voor houders om varkens opnieuw te merken met het conventionele gele merk met het UBN van het geboortebedrijf.

Indien de certificering plaatsvindt op een UBN waar het dier was geboren dient het varken eerst door de houder opnieuw te worden gemerkt met een conventioneel gele merk voordat het dier kan worden geladen.

Met ingang van 1-1-2024 is het klopmerken verboden!

Tabel 2: Overzicht merking varkens

Bestemming varkens	Type merk indien bestemming in NL	Type merk indien bestemming EU of derde land
Niet voor de slacht	Eén conventioneel gele merk met UBN geboortebedrijf, eventueel een wit gebruiksmerk van de locatie waar het dier gehouden was	Minimaal een conventioneel gele merk met UBN geboortebedrijf (minimaal want mag tevens ook gemerkt zijn met een wit gebruiksmerk als het fokdieren zijn)
Slacht rechtstreeks	Eén conventioneel gele merk met UBN geboortebedrijf, én ofwel een wit gebruiksmerk ofwel een slachtblik van de locatie waar het dier als laatste gehouden was voordat het dier op het slachthuis aankwam	Minimaal een conventioneel gele merk met UBN geboortebedrijf (minimaal want mag tevens ook zijn gemerkt met slachtblik of wit gebruiksmerk)
Slacht via VC	Eén conventioneel gele merk met UBN geboortebedrijf, én ofwel een wit gebruiksmerk ofwel een slachtblik van de locatie waar het dier als laatste gehouden was voordat het dier via een VC op het slachthuis aankwam	Eén conventioneel gele merk met UBN geboortebedrijf, én ofwel een wit gebruiksmerk ofwel een slachtblik van de locatie waar het dier als laatste gehouden was voordat het dier via een VC op het slachthuis aankwam

- dat de dieren geen klinische symptomen of tekenen vertonen van in de lijst opgenomen ziekten die belang zijn voor varkens zoals in de bijlage 9 vermeld staan en de dieren vertonen geen ziekteverschijnselen en of andere afwijkingen waardoor het vervoer om welzijnsredenen niet mogelijk is.

In [K-LV-WLZVL-01 bijlage 21](#) staat de Europese guideline, die als richtlijn kan worden gebruikt bij het bepalen van de geschiktheid voor transport.

5.4 Certificering

Zie [K-LV-ALDIU-01](#).

5.4.1 Traces

De OD controleert (in deel I):

- Dat bij certificering vanaf de veehouderij in vak I.11 de gegevens van de veehouderij zijn ingevuld. Het UBN – nummer is hier het registratienummer. Bij certificering vanaf verzamelcentrum kan door de OD [hier](#) worden geverifieerd of de locatie daadwerkelijk erkend is als verzamelcentrum.
- Dat voldaan is aan de toegestane wijzen van laden, lossen, verzamelen en overladen van levende varkens (zie bijlagen 6 en 7).
- Dat in geval er gecertificeerd wordt vanaf een verzamelcentrum als verzamelcentrum in lidstaat van doorvoer, het(de) oorspronkelijke certificaatnummer(s) opgenomen word(t)(en) op het TRACES certificaat onder 1.17 Accompanying documents.

Indien aan alle voorwaarden is voldaan, kan de OD door het invullen van deel II overgaan tot het opmaken van een certificaat. Zie hiervoor bijlagen 3a of 3b voor de certificaattekst met invulhulp, en bijlage 8 voor aanvullende informatie hoe de verklaringen kunnen worden gewaarborgd.

5.5 Vertrek

Zie [K-LV-ALDIU-01](#) en hygiëneprotocol ([V&I01-L&N Hygiëneprotocol evenhoevigen en/of pluimvee](#)).

6 Registratie en archivering

6.1 Registratie

Zie [K-LV-ALDIU-01](#)

6.2 Archivering

Zie [K-LV-ALDIU-01](#).

De OD neemt de volgende documenten, indien van toepassing, mee voor archivering:

- Houdersverklaring (zie bijlage 2a en 2b).
- Aanvullende documenten en laboratoriumuitslagen.

6.3 Toelichting op Afwijken van Voorschrift (TAV)

Als hoofdregel geldt dat van het NVWA interventiebeleid en/of de procedures en werkvoorschriften niet wordt afgeweken.

Indien afwijken door specifieke feiten en omstandigheden ter plaatse door de toezichthouder als noodzakelijk wordt beoordeeld, dient altijd een TAV opgemaakt te worden. Bij afwijken van het interventiebeleid wordt de TL geïnformeerd. De TL is bevoegd om afwijken van het interventiebeleid al dan niet goed te keuren.

7 Interventies

Het algemene en specifieke interventiebeleid (te vinden zijn op de NVWA – Werkwijzer) is er op gericht duidelijkheid te geven over hoe de NVWA intervenueert als zij overtredingen constateert. De NVWA verstaat onder een interventie: elk instrument dat de NVWA gebruikt om naleving van wettelijke voorschriften te bevorderen.

7.1 Corrigerende interventies

Zie [K-LV-ALDIU-01](#).

7.2 Sanctionerende interventies

Zie [K-LV-ALDIU-01](#).

8 Arbo, milieu en veiligheid

Zie [NVWA - Werkwijzerpagina over ARBO](#).

8.1 Veiligheidsbeleid biologische agentia

Op de pagina [Veiligheidsbeleid biologische agentia](#) is informatie en werkvoorschriften te vinden over dit onderwerp. In de rechterkolom is per specifieke doelgroep het mogelijke risico beschreven en de maatregel die moet worden genomen.

9 Bijlagen

9.1 Bijlage 1 - Certificeringseisen m.b.t. Ziekte van Aujeszky

9.2 Bijlage 2a – Houdersverklaring varkens niet bestemd voor de slacht

9.3 Bijlage 2b – Houdersverklaring varkens bestemd voor de slacht

9.4 Bijlage 3a – Voorbeeld deel II TRACESNT certificaat POR-INTRA-X Varkens niet bestemd voor de slacht

9.5 Bijlage 3b – Voorbeeld deel II TRACESNT certificaat POR-INTRA-Y Varkens bestemd voor de slacht

9.6 Bijlage 4 - Hobbyhouders

9.7 Bijlage 5 – Laden, lossen, verzamelen en overladen van levende varkens

9.8 Bijlage 6 - Schema afvoermogelijkheden varkens vanaf een veehouderij in Nederland

9.9 Bijlage 7 – Achtergrondinformatie certificering varkens

9.10 Bijlage 8 - Overzicht van de in deel II van het diergezondheidscertificaat genoemde in de lijst opgenomen dierziekten